

La clau

La dualitat socioeconòmica que pateix Espanya s'ha expressat aquesta setmana amb tota la seva cruessa. Mai el propagandisme oficialista, barreja d'indicadors macroeconòmics reals i de voluntarisme preelectoral, havia estat tan allunyat de la percepció ciutadana. Amb gairebé sis milions d'aturats en el primer trimestre (el 25,93% de la minvant població que encara busca feina de manera activa) i el carrer clamant en les marxes del Primer de Maig contra la precarització laboral, el Govern pregona sense rubor que la recuperació econòmica ja és aquí. Res de bo presagia aquesta diglòssia entre el llenyatge que es parla als despatxos del poder i el que entén la societat.

Els que sí que perceben la recuperació

ENRIC
Hernández
DIRECTOR

En honor a la veritat, la millora de la situació econòmica es comença a notar en alguns negocis. Entre gener i març, mentre el teixit econòmic sense crèdit destruïa

184.600 llocs de treball, el sector financer (tant la banca més o menys solvent i internacionalitzada com les antigues caixes reflatades amb diner públic) va millorar els beneficis i el marge d'explotació. Malgrat l'inquietant increment de la morositat, els balanços bancaris s'estan sanejant a bon ritme.

Els especuladors, alleujats

Els inversors també estan d'enhorabona. Tot i que encara lluny dels 15.000 punts dels temps de vi i roses, l'Ibex-35 s'ha revaloritzat en l'últim any un 25% i ja flirteja amb els 10.500. I, gràcies als ímprobes esforços del Govern per posar fre al dèficit, els creditors del deute públic dormen per fi relaxadament.

Són els mateixos que van apostar per la fallida o el rescat d'Espanya, els que van especular sense escrúpols contra el bo espanyol disparant la prima de risc fins a límits insuportables. Ara respiren alleujats; saben que cobraran. Al preu d'unes retallades socials sense precedents, de la desigualtat i la pobresa creixents i d'un deute públic que pesarà sobre generacions presents i futures. Però recuperaran el que han invertit. I aquesta és la recuperació que de veritat importa.

L'altra, la dels milions d'aturats i d'empleats que no arriben a final de mes, haurà d'esperar. Cada cosa al seu temps.

@Enric_Hernandez

La roda

Lluny del silenci i de la queixa

Vella!», amollà a tall d'insult una noia jove a una senyora d'edat que li entorpia el pas al Mercat del Ninot. Lamentable, perquè la vellesa no és cap malaltia culpable ni cap reprovable tria equivocada. És una etapa de la vida. La mateixa jove de l'insult esdevindrà vella aviat, si no es mor abans. No té cap solta tirar-se pedres a la pròpia teulada. La vellesa no és indigna. Però tampoc és sinònim de virtut, és clar: els cretins no milloren amb l'edat, simplement esdevenen cretins vells.

Josep Puigbó acaba de publicar un llibre amb els punts de vista d'algunes persones d'edat. Un llibre que va contra corrent, afirma l'autor, perquè no s'hi critica ningú, no s'hi pontifica sobre res i cap dels protagonistes no és jove. Ben cert, ara es porten l'exabrupte, la temeritat i la testosterona, coses escassament interessants, però comercialment celebrades. D'aquí

Ni la vellesa és sinònim de maduresa moral, ni la impertinent arrogància juvenil no és cap virtut

que el llibre s'intituli *Lluny del silenci i de la queixa*. Els protagonistes diuen el que pensen sense embuts, però sense acritud ni arrogància.

Això no hauria de cridar l'atenció, de tan normal. Però la prepotència i la imprudència s'han emparat dels mitjans. De tot l'espai de relació, de fet. La discreció i la prudència van camí de ser vistes com a defectes de gent pusillànime. L'experiència no sembla tenir cap valor. Tot plegat em sembla una pèsima opció.

La joventut sempre ha estat una etapa impertinent. La impertinència forma part de la immaduresa (que no es cura tota sola amb el pas dels anys, per cert). L'educació ha combatut tradicionalment ambdues coses. El problema apareix quan aquests vicis s'eleven a la categoria de virtuts. Aleshores el jove a mig coure s'enorgulleix dels seus defectes, que proclama amb orgull. L'edat no és cap mèrit. Ni cap demèrit. És una circumstància fatal que s'ennobleix mitjançant l'esforç educatiu. O no. ■

La disjuntiva espanyola

¿Fins quan?

Em sorprèn la passivitat dels afectats directament pels revessos econòmics i socials

SALVADOR
Giner

No comprenc -em deia un periodista estranger- com a Espanya no es produeix, tal com està la situació, una revolució, o almenys, una agitació social, si no revolució seria almenys intensa i de gran abast. La seva condició de corresponsal canadenc amb gran experiència a Itàlia i França augmentava la seva perplexitat. M'enumerava, com si un no els sabés, els mals que castiguen el país: un atur estratosfèric que afecta les classes obreres i mitjanes, amb gairebé sis milions d'aturats, que en altres països avançats provocarien una situació d'emergència nacional; una acumulació de casos de corrupció, que afecten el cor dels partits, començant pel del Govern; una indiferència delictiva davant els desastres ambientals; una privatització escandalosa de la sanitat pública; una retallada absurda en els fons estatals per a les polítiques actives d'ocupació. Resultat, un escandalós increment de la desigualtat social.

L'ESCURÇAMENT de la distància entre rics i pobres, entre privilegiats i els que no ho són, fi pel qual ha d'esforçar-se tota societat decent, no només no es compleix, sinó que s'agreuja. El nombre de pobres, segons Càritas, augmenta sense parar. Per a un país que, penosament, però indubtablement, s'anava movent, a par-

tir de la tardana arribada de la democràcia liberal el 1975, cap a una societat en què el benestar de la ciutadania era objectiu fonamental de tots els governs, fins que s'aconseguís un mínim acceptable d'igualtat, la nova situació comença a resultar dramàtica. És una regressió. Si analitzem fredament el conjunt d'elements que entren en joc, haurem de confessar la nostra perplexitat. També deu deixar perplexos aquells observadors a qui se suposa certa competència en l'anàlisi de la vida social i certa capacitat per emetre recomanacions per millorar-la. Recomanacions que els polítics mai haurien d'ignorar.

No em sap greu confessar la meua sorpresa davant la passivitat de la gent afectada directament per aquests revessos. Sobretot si pertanyen a les classes subordinades d'aquesta molt desigual societat. Em pregunto si no serà cert que aquells beneficis que reparteix (poc equitativament) l'aparell assistencial (sanitat pública, pensions, subsidis d'atur, escoles públiques) són suficients per neutralitzar el desànim general i fins i tot la ira popular. El que ja no em pregunto és per què tant els sindicats com els partits d'esquerra mostren, impertèrrits, tanta mansuetud. Ningú espera d'ells, ni de bon tros, aixecaments revolucionaris. Només el punt d'honor de complir amb energia demo-

MARÍA TITOS

¿S'haurà d'esperar a la vigília electoral perquè l'oposició reveli els seus programes?

cràtica i respecte a la llei la funció per la qual han estat elegits i per la qual se'ls ha subministrat un sou pagat amb els nostres impostos i, amb freqüència, amb els nostres esforços personals. Coneixem les condicions polítiques, culturals i econòmiques que condueixen a una situació revolucionària, o precipiten una ruptura de gran abast. Com sol dir-se, està en els llibres. No es tracta d'això que he assenyalat, sinó d'una cosa molt menys terrible. Però no per això menys important: hi ha un cúmul de desequilibris, desigualtats i fins i tot disbarats, que haurien d'exigir reformes enèrgiques. És comprensible que el Govern que té

Espanya ara no es disposi a fer res en aquesta direcció, que per alguna cosa és conservador. Les moltes persones que el van elegir, algunes sens dubte, cansades i frustrades per la falta de fermesa reformista dels governs anteriors, tan oblidadissos del seu confessat progressisme, han de preguntar-se per què els van votar. (Altres diran 'a mi no em mireu, vaig votar l'esquerra').

OBLIDEM-NOS, si podem, de les conseqüències del passat més recent. Concentrem-nos en el present, per molt depriment que sigui. Amb una oposició política que no exerceix, ni té idees; una comunitat intel·lectual enfonsada en el postmodernisme i el relativisme, que ja ni creu en el progrés, en lloc de subministrar un discurs racional de per on s'ha d'anar, un discurs sense simplismes ni demagògia; uns sindicats anquilosats amb les seves gerontocràcies al capdavant, l'art de governar ja no és un art. És una poltrona. Que bé que l'hi hem posat al Govern. Senyories, ho tenen fàcil.

Ningú sap fins quan poden seguir així les coses, si no és per indicar que hi haurà eleccions generals. ¿S'haurà d'esperar a les seves vigílies perquè l'avui molt lleial oposició manifesti els seus programes? Aquest seria el més gran i fatal error. La ciutadania que desitja una mudança seriosa en el rumb del país, que l'orienti a la solució dels problemes que he assenyalat més amunt, mereix un respecte. Mereix que s'elabori ara una anàlisi lúcida i el camí per aconseguir un país menys lamentable. ■

Sociòleg.

